ΠΑΡΙΣΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΧΩΡΙΣ.... ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΥΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ηὐτύχησε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν συνεργασίαν, διαπρεποῦς Ἕλληνος ἐκ Παρισίων, ὅστις ἐδέχθη, χάριν τῶν πολυπληθῶν ἀναγνωστῶν μας, νὰ μας γράφῃ ὅτι νέον καὶ παράξενον ἐνδιαφέρει ἡμας τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως, ἢ ὅτι παγκοσμίως ἐνδιαφέρον. Σήμερον δημοσιεύομεν την πρώτην του επιστολήν, περὶ τῆς παραδόξου διαθήκης, ἐκγαλλισθέντος Ἕλληνος καὶ τῶν συνεπειῶν της.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, τῇ 4 Ἀπριλίου.—Τοὺς Παρισινοὺς κύκλους ἀπασχόλησε, κατ' αὐτάς, ἕνα ζήτημα περίεργο.

Εἶνε πολλὰ χρόνια, ποὺ πέθανε ἕνας παλὸς συμβολαιογράφος, Ἕλληνας τὴν καταγωγήν, ἐκγαλλισθεὶς τελείως, Κονδυλῆς ὀνομαζόμενος, ποὺ εἶχεν ἀποσυρθεῖ ἀπὸ τό ἐπάγγελμα. Εἶχε ὅμως τόσους φίλους, γιατὶ ἦτανε καλός, ὅσους καὶ πελάτας. Τὶς ἡμέρες του τὶς περνοῦσε, καλῶντας τοὺς φίλους του αὐτοὺς καὶ δίδοντας πλούσια τραπέζια. Γιατὶ δὲν ἦτανε μόνον καλὸς καὶ ἀγαθός, ἀλλὰ ἦταν τόσο κουβαρδᾶς, ὅσο καὶ γαστρίμαργος.

Ἡ καλοφαγία του δὲν εἶχε ὅρια. Καὶ τόσο, ποὺ θέλησε τὰ πλούσια γεύματά του, νὰ ἐπιζήσουνε αὐτοῦ. Ὅριζε λοιπόν, διὰ διαθήκης, νὰ γίνεται ἕνα μεγάλο συμπόσιο κάθε χρόνο, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ λαμβάνουν μέρος, εἴκοσι ἀπὸ τοὺς πειὸ στενούς του φίλους, ποὺ τοὺς ὅρισε ὀνομαστί. Ἄφισε δὲ καὶ πρόσοδο τέτοια, ποὺ νὰ εἶνε τὸ τραπέζι πλουσιώτατο. Δυὸ χιλιάδες φράγκα χρυσᾶ, γιὰ κάθε γεῦμα. Ἐπίσης ἡ διαθήκη ὥριζε καὶ τὶ εἴδους φαγητὰ θὰ ἐσερβίροντο, πόσο προσωπικὸ θὰ ὑπηρετοῦσε, ὅτι τὰ σερβίτσια θὰ εἶνε πάντα εἴκοσι, ὅτι θὰ μαγειρεύονται τὰ καλλίτερα φαγητά, θὰ δίδονται τὰ σπανιώτερα φροῦτα, τὰ ἐκλεκτώτερα κρασιὰ ἐν ἀφθονίᾳ καὶ τὰ πειὸ σπάνια ὀρεκτικά, ἔτσι ὥστε σὲ κάθε συνδαιτημόνα, ν' ἀναλογοῦν ἑκατὸ φράγκα χρυσᾶ, γιὰ τὸ φαγητό του.

Ἰδιαίτερο ἄρθρο ὥριζε, τὰς ὑποχρεώσεις τῶν συνδαιτημόνων. Ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ πίνουν εἰς τὴν μνήμην τοῦ «συνεστιάτορος», καὶ νὰ μιλοῦν μὲ σεβασμὸ γιὰ αὐτόν, ὡσὰν γιὰ ἕνα καλὸν καὶ ἀγαπητὸν φίλον ὅπου λείπει.

Ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης ἦταν ὁ συμβολαιογράφος, ποὺ τὸν διεδέχθη στὸ γραφεῖο του καὶ κατόπιν ὅλοι, οἱ τυχόν, διάδοχοί του. Αὐτὸς ὤφειλε νὰ ἐπαγρυπνῇ γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θελήσεων αὐτῶν τοῦ μακαρίτου, νὰ παραγγέλλει κάθε χρόνο τὸ συμπόσιο, νὰ προσκαλῇ τακτικὰ καὶ ἐγκαίρως τοὺς συνδαιτημόνας καὶ νὰ μετράῃ τὶς δυὸ χιλιάδες φράγκα.

Ἡ κληροδοσία αὐτὴ θὰ διαρκοῦσε, ἐφ'ὅσον θὰ ζοῦσε στὸν κόσμο, καὶ ἕνας μόνον, ἀπὸ τοὺς συνδαιτημόνας ποὺ ὥριζεν ἡ διαθήκη. Μετὰ τὸν θάνατον καὶ αὐτοῦ ἡ πρόσοδος τῶν δυὸ χιλιάδων φράγκων χρυσῶν, προσδιοριζότανε γιὰ ἄλλη χρῆσι. Ἀλλὰ πρὶν συμβῇ αὐτό, γιὰ καμμιὰ πρόφασι, δὲν μποροῦσε ν' ἀλλαγῇ, ἔστω καὶ εἰς τὸ παραμικρό, ἡ γαστρονομικὴ αὐτὴ διάταξις.

***

Πέρασαν χρόνια. Οἱ συνδαιτημόνες συνηντῶντο εἰς τὸ ἐτήσιον μεταθανάτιο αὐτὸ τοῦ φίλου των τραπέζι.

Πέρασαν ἀκόμη χρόνια ἀρκετά. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συνδαιτημόνας πεθάναν. Τοῦτο ὅμως οὔτε τὴν ἀφθονία τοῦ συμποσίου, οὔτε τὴν δαπάνη ὀλιγόστευσε. Παρεντίθεντο εἴκοσι ἕνα σερβίτσια, ὡσὰν οἱ καλεσμένοι νὰ ἦσαν ἀκόμη εἴκοσι καὶ εἷς, γιατὶ ὁ διαθέτης, εἶχε ὁρίσει, νὰ μπαίνῃ καὶ τὸ δικό του τὸ σερβίτσιο ἀνελλειπῶς καὶ μάλιστα στὴ θέσι τοῦ προέδρου τοῦ γεύματος, γιὰ νὰ προεδρεύῃ ἔτσι εἰς τὸ γλέντι, ἂν καὶ πεθαμμένος.

Κατόπιν δὲ καθένας ὅπου πέθαινε, κρατοῦσε τὴν θέσι του εἰς τὸ τραπέζι καὶ τοῦτο ἴσως, διὰ νὰ τὸν ἀναχαλοῦν στὴν μνήμη τους, οἱ φίλοι.

Καὶ γιὰ τούς, γιὰ πάντα, ἀπόντας αὐτούς, ἡ διαθήκη ὥριζε, νὰ πίνουν οἱ ἐπιζῶντες ἕνα ποτῆρι γιὰ τὴν μνήμη τους καὶ νὰ λένε λόγια ἐπαινετικὰ γιὰ δαύτους.

Πέρασαν ἔτσι εἴκοσι πέντε χρόνια καὶ οἱ συνδαιτημόνες ἀπέμειναν ὀκτώ.

Τὸ συμπόσιον ὅμως ἐξακολουθοῦσε μὲ τὴν ἴδια λαμπρότητα καὶ τὴν ἴδια πολυτέλεια.

***

Πέρασαν καὶ ἄλλα ἀκόμη χρόνια. Οἱ ἑστιάτορες ἀπομεῖναν μόνον δυό.

Ὅταν ἦλθεν ἡ ταχτὴ ἡμέρα οἱ δυὸ αὐτοί, ἐκάθησαν ὁ ἕνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, σ' ἕνα τόσο μεγάλο καὶ πλούσιο τραπέζι, ποὺ τά σερβίτσια ἦσαν εἴκοσι καὶ ἕν. Ἐξ ἀπὸ τοὺς φίλους, εἶχαν πεθάνει ἀπὸ τὸ τελευταῖο γεῦμα, μέσα στὸν ἴδιο χρόνο, ἀπὸ τὴν γρίππη καὶ δὲν ἀπόμειναν παρὰ αὐτοί.

Τὸ ἄπειρον τοῦτο κενόν, ἔφερε στὴν ἀρχή, καὶ στοὺς δυό, μιὰ βαθειὰ μελαγχολία... Δὲν μιλοῦσανε διόλου, ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον, εἶχαν σχεδὸν λησμονηθεῖ. Ἀπὸ εἴκοσι πέντε χρόνια ποὺ εἶχε πεθάνει ὁ κοινός των φίλος, μόνον μιὰ φορὰ τὸν χρόνο συνηντῶντο, εἰς τὸ μακάβριο αὐτὸ τραπέζι. Ἀλλὰ ἄλλοτε ἦσαν καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἔτσι δὲν ἐπρόσεχε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς τὸν ἄλλον.

Μὰ τώρα ποὺ μείναν μοναχοί...

Περιστάσεις, χρόνοι, πόλεμοι, συρρήσεις, χίλια δυό, τοὺς εἶχαν μεταβάλλει !..

Ἀγεμνήσθηαν μιὰ συγμή, ὅταν νέοι, λάμποντες, γεμάτοι ὄνειρα καὶ ἐλπίδες, εἶχαν πρωτογνωρισθῇ στὸ σπίτι τοῦ συμβολαιογράφου. Εἰς τὴν ζωὴν δὲν ἔτυχε, νὰ ξανασυναντηθοῦνε. Καὶ ὁ δρόμος τοῦ βίου των διάφορος καὶ τάξα πολὺ διαφορετικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ κατάστασίς του;...

Ὁ ἕνας ἦταν πλούσιος καὶ ὁ ἄλλος τράβηξε ὅλες τῆς τέχνης τὶς καταδρομὲς καὶ ἦτανε πενέσταιος, ποὺ νὰ στερεῖται καὶ τοῦ ἐπουσίου!...

Ὁ πλούσιος καὶ ὁ φτωχός, ἔμειναν στὴν ἀρχὴ ψυχρότατοι, ὁ ἕνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ τὸ εἴκοσι ποιήρια, ποὺ ἤπιαν ὑποχρεωτικὰ στὴ μνήμη τῶν παρελθόντων καὶ ἀπόντων, τοὺς δώσαν κάποια ὄρεξι καὶ κάποια εὐθυμία, ὥστε ὁ πλούσιος νὰ λησμονήσῃ ἐντελῶς τὰ πλούτη του, καὶ ὁ φτωχὸς τὴν ἀθλιότητά του καὶ τόσο πολύ, ὥστε νὰ μὴ σκεφθῇ ὁ ἕνας ποὺ εἶχε νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄλλον ὅπου ἔπασχε, οὔτε ὁ πένης νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴ τοῦ ἔχοντος, τοῦ παμπλούτου φίλου του, ποὺ τοὺς ἤνωνε ἕνα βασιλικὸ τραπέζι, ἐμπρὸς στὸ ὁποῖο καὶ ἀναμεταξύ των, ἐκαθόταν καὶ τοὺς ἤνωνε σὲ εἴκοσι κενὰ πινάκια, ἡ μαυιότης, καὶ ὁ θάνατος.

***

Τοῦ τρέχοντος ἔτους τὸ τραπέζι ἔγεινε πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων, τὴν ἴδια ἡμέρα, τὴν ἐπέτειο θηλαδή, τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου. Τὸ τραπέζι στρώθηκε, κατὰ τὴν συνήθειαν, σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα Παρισινὰ ξενοδοχεῖα. Ἡ αἴθουσα ἦταν πολυτελέστατα στολισμένη, καὶ τὸ τραπέζι εἶχε τὰ εἴκοσι καὶ ἓν σερβίτσια τον, στίλβον, λάμπον ὅλο ἀπὸ κρύσταλλο καὶ ἀσῆμι. Ἄφθονα καὶ ἐκλεκτὰ ὅπως πάντοτε τὰ φαγητά, γιὰ εἴκοσι συνδαιτημόνας, καὶ πλῆθος ἀπὸ παλπὰ καὶ σπάνια κρασιά, μέσα εἰς τὶς φιάλες, στὴν ἀράδα, ἀπάνω στὶς σκευοθῆκες. Ἀπὸ τοὺς δυὸ τοῦ περασμένου ἔτους συνδαιτημόνας, ἕνας μοναχὰ ἐφάνη. Ὁ φτωχός. Ὁ πλούσιος πέθανε τὸν περασμένο τὸν χειμῶνα.

Ὅλο λοιπὸν αὐτὸ τὸ τραπέζι, μὲ τὰ πλούτη του, τὴν πολυτέλειά του, μὲ τὴν ἀφθονία του, μὲ τὰ διαλεχτά του εἴδη, προωριζόντανε γιὰ ἕνα μόνον ἄνθρωπο, καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν πειὸ φτωχὸς ἀπὸ τὸ περασμένο ἔτος. Νέες συμφορὲς τοῦ ἦλθαν καὶ ἐστερεῖτο σχεδὸν καὶ τὸ ψωμί. Σὲ τέτοια μάλιστα ἔνδεια εἶχε φθάσει, ποὺ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἦταν τελεῖως νηστικός. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε ἐμπρός του ἕνα γεῦμα τόσο μεγαλοπρεπές, δὲν εἶξευρεν ἐὰν θὰ εἶχε αὔριο νὰ γευματίσῃ !...

Ἐκάθησε λοιπὸν μόνος του, ἐμπρὸς εἰς τὸ τραπέζι ἐκεῖνο, ποὺ μποροῦσε ὁλόκληρο τὸ ἔτος νὰ τὸν θρέψῃ !...

Παράξενη καὶ τραγικὴ εἰκών, τῆς ἀθλιότητος αὐτῆς ἐμπρὸς στὴν τόση πολυτέλεια τῆς βουλημίας μιᾶς ὁλόκληρης χρονιᾶς, ἐμπρὸς στὴν ἀφθονία μιᾶς ὥρας.

Τοῦ φέραν φαγητὰ ποὺ ἦταν ὄνειρο προσοχῆς καὶ ἐκτελέσεως μαγειρικῆς, τοῦ φέρανε κρασιά, ποὺ δὲν τὰ πίνουν οὔτε βασιλάδες, τοῦ δώσανε τραπέζι, ἀξίας δυὸ χιλιάδων φράγκων χρυσῶν... Ἔφαγε ὅτι μποροῦσε νὰ φάῃ καὶ ἔπειτα ἔτραβήχτηκε ἀφοῦ ἔρριξε ἕνα βλέμμα ἀνεκφράστου ἀπελπισίας στὸ πεδίο αὐτὸ τῆς μάχης, ποὺ ἦταν ὑπόχρεως νὰ τὸ παρατήσῃ καὶ νὰ φύγῃ ἐνῶ ἦταν γεμάτο, ἀπὸ τόσα πλούσια καὶ λαμπρὰ φαγώσιμα, ποὺ ἡ ψύχες τους καὶ μόνον θὰ τὸν ἔκαναν εὐτυχῆ...

Τὴν ἄλλην ἡμέραν σὰν εὐρέθηκε καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀθλιότητά του, φιλοσοφικοὶ συλλογισμοὶ τοῦ ἤρθανε, ἔπεσε σὲ μιὰ μαύρη ἀπελπισία καὶ περίλυπος τράβηξε γιὰ τὸ γραφεῖο τοῦ ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης καὶ τὸν ρώτησε, ἂν ὑπάρχῃ κανὲν μέσον συμβιβασμοῦ.

— Τί θηλαδή ; τὸν ρώτησεν ἐκεῖνος.

— Ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ μοῦ δίδωνται, ἀντὶ τῶν δύο χιλιάδων φράγκων χρυσῶν, ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τρώγω μιὰ ὥρα, κάθε χρόνο, τὰ μισὰ καὶ νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὰ ἄλλα. Μὲ τὰ χίλια αὐτὰ φράγκα, θὰ μπορῶ νὰ ζήσω, ἐνῶ μὲ τὸ τραπέζι τῶν δύο χιλιάδων, θ' ἀποθάνω τῆς πείνας ἕως τοῦ χρόνου...

Ὁ ἐντολοδόχος ὅμως τοῦ ἔδειξε τοὺς ὅρους τῆς ἐντολῆς, ποὺ ἦσαν ὁριστικοὶ καὶ θετικοὶ καὶ ἀπαιτοῦσαν τὴν ἐκτέλεσι τῆς διαθήκης κατὰ γράμμα καὶ τοῦ ἀπήντησεν πῶς εἶνε ἀδύνατον νὰ γείνῃ τίποτε.

Γιομᾶτος θλίψι καὶ μελαγχολία ἀποσύρθηκε ὁ δυστυχὴς σκέπτόμενος ὅτι εἶχε νὰ περνοῦσε πολλὲς ἀκόμη ἡμέρες ἄνευ γεύματος, ὡς τὴν ἐπέτειο τοῦ ἐρχομένου ἔτους, ποὺ θὰ τοῦ στρωνότανε πάλι ἕνα τραπέζι μὲ εἴκοσι καὶ ἕνα πιάτα καὶ ἀξίας δυσχιλίων φράγκων...

Εἰς τὴν Παρισινὴν κοινωνίαν, γίνεται μεγάλη συζήτησις νομικὴ καὶ κοινωνική, περὶ τοῦ ἂν πρέπει ἡ δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ διαθήκη.

Καὶ τὸ φινάλε ;

Οἱ Ἕλληνες καὶ μετὰ θάνατον ἀκόμη....., ἀνακατεύουνε τὸν κόσμο !